

Aan de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Privaatrecht

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Agenderen MR nader rapport en indienen wetsvoorstel
implementatie richtlijn herziening
productaansprakelijkheid bij de TK

Datum
20 januari 2026

Onze referentie
7071575

Dossiernummer
5992812

Afstemming met
JenV; Directie Rechtsbestel

Bijlage(n)
4

Bijlage(n)

1. Wetsvoorstel implementatie richtlijn herziening productaansprakelijkheid
2. Memorie van toelichting bij het wetsvoorstel
3. Nader rapport
4. Aanbiedingsformulier MR

1. Aanleiding

- De Afdeling advisering van de Raad van State (RvS) heeft op 3 december 2025 een 'blanco' advies uitgebracht over het wetsvoorstel implementatie richtlijn herziening productaansprakelijkheid (dictum A). Twee door de RvS onderhands meegegeven opmerkingen zijn verwerkt in de memorie van toelichting (MvT). Verder is van de gelegenheid gebruik gemaakt om in het wetsvoorstel enkele technische wijzigingen door te voeren en de memorie van toelichting op enkele punten te actualiseren. Het wetsvoorstel met de toelichting is daarmee gereed voor indiening bij de TK en het nader rapport is opgesteld.
- Het wetsvoorstel wijzigt o.m. het Burgerlijk Wetboek (BW). Vanwege uw primaire verantwoordelijkheid voor het betreffende onderdeel van het BW bent u de eerste ondertekenaar van het wetsvoorstel. MinEZ is tweede ondertekenaar, vanwege zijn beleidsverantwoordelijkheid voor het bedrijfsleven en de consumentenbescherming.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met:

- het wetsvoorstel, de memorie van toelichting, het nader rapport en het MR-formulier en aanbieding van deze stukken aan de MR; en
- als de MR akkoord gaat, indiening van het wetsvoorstel bij de TK via het Kabinet van de Koning.

3. Kernpunten

- De EU-Richtlijn herziening productaansprakelijkheid (hierna: de Richtlijn)¹ bevat regels inzake de aansprakelijkheid voor gebrekkige producten. Deze richtlijn moet uiterlijk 9 december 2026 zijn geïmplementeerd in nationale wetgeving.

¹ Richtlijn (EU) 2024/2853 van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2024 inzake aansprakelijkheid voor gebrekkige producten en tot intrekking van Richtlijn 85/374/EEG van de Raad.

- In de kern regelt de Richtlijn de aansprakelijkheid van onder meer fabrikanten en importeurs² voor de schade die ontstaat bij consumenten als gevolg van gebrekkige producten. Doel hiervan is het versterken van de rechtspositie van consumenten, het bieden van rechtszekerheid aan het bedrijfsleven en het creëren van een gelijk speelveld op de interne markt.
- De Richtlijn vervangt de huidige richtlijn productaansprakelijkheid uit 1985.³ De herziening houdt verband met de ontwikkeling van nieuwe (digitale) technologieën, waaronder kunstmatige intelligentie (AI), nieuwe bedrijfsmodellen voor de circulaire economie en nieuwe mondiale toeleveringsketens. Daarnaast is de herziening gericht op het verbeteren van de (bewijs)positie van degenen die schade hebben geleden als gevolg van gebrekkige producten.
- De Richtlijn bevat de volgende wijzigingen:
 - 1) een verruiming van het begrip "product", zodat hieronder in de toekomst o.m. ook software en AI-systemen vallen;
 - 2) een uitbreiding van de kring van aansprakelijke personen. Naast de fabrikant en importeur, kunnen voortaan ook de in de EU gevestigde gemachtigde van de fabrikant, de fulfilmentdienstverlener⁴ en, onder voorwaarden, onlineplatforms aansprakelijk worden gesteld voor schade door een gebrekkig product;
 - 3) een verbetering van de (bewijs)positie van consumenten. Dit betreft o.m. de introductie van het wettelijk vermoeden dat in bepaalde gevallen een product gebrekkig was en dat er een causaal verband is tussen dat gebrek en de schade (waar de producent dan tegenbewijs tegenin kan brengen);
 - 4) aanpassingen met het oog op de circulaire economie. Daartoe bevat de Richtlijn een regeling voor producten die ingrijpend worden gewijzigd nadat zij in de handel zijn gebracht. Deze producten worden voor de toepassing van de Richtlijn als nieuwe producten beschouwd. Dit betekent dat degene die de ingrijpende wijziging heeft aangebracht aansprakelijk kan worden gehouden voor de schade die het gewijzigde gebrekkige product veroorzaakt.
- De Richtlijn voorziet in een volledige harmonisatie van het nationale recht. Dit betekent dat EU-Lidstaten in hun nationale recht geen afwijkende of verdergaande bepalingen mogen handhaven of invoeren.
- De Richtlijn biedt de mogelijkheid om af te wijken van het in de Richtlijn geregelde 'ontwikkelingsrisicoverweer'. Dit verweer houdt in dat producenten niet aansprakelijk zijn op grond van de Richtlijn, als zij bewijzen dat het op grond van de objectieve stand van de wetenschappelijke en technische kennis niet mogelijk was de gebrekkigheid te ontdekken op, kort gezegd, het moment dat het product in de handel werd gebracht. De gedachte hierachter is te voorkomen dat producenten afzien van de ontwikkeling van nieuwe producten, vanuit de vrees dat een op dat moment redelijkerwijs niet te voorzien gebrek in de toekomst tot schade leidt. Lidstaten mogen regelen dat in zulke gevallen producenten toch wel aansprakelijk zijn. Ook de huidige richtlijn uit 1985 biedt deze mogelijkheid. Van deze mogelijkheid is in de huidige wet geen gebruik

Cluster secretaris-generaal

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken
Privaatrecht

Datum

20 januari 2026

Onze referentie

7071575

² Omwille van de eenvoud wordt in het vervolg van deze nota in dit verband alleen over "producenten" gesproken.

³ Richtlijn 85/374/EEG van de Raad van 25 juli 1985 betreffende de onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen der Lid-Staten inzake de aansprakelijkheid voor producten met gebreken (PB L 210 van 7.8.1985, p. 29).

⁴ Een fulfilmentdienstverlener is een natuurlijke persoon of rechtspersoon die in het kader van een handelsactiviteit ten minste twee van de volgende diensten aanbiedt: opslag, verpakking, adressering en verzending van een product, zonder eigenaar van dat product te zijn, met uitzondering van, kort gezegd, postdiensten en vrachtvervoersdiensten.

gemaakt en ook in het voorliggende wetsvoorstel wordt hiervan geen gebruik gemaakt. Voor de aantrekkelijkheid van het Nederlandse investeringsklimaat is het gunstig om, waar mogelijk, te voorkomen dat producenten terughoudend zijn met het ontwikkelen van nieuwe producten.

- Verder laat de Richtlijn de ruimte tot het handhaven of vaststellen van nationale sectorale compensatieregelingen, bij voorkeur niet gefinancierd uit publieke middelen. Zulke regelingen voorzien in de mogelijkheid voor consumenten die schade hebben geleden als gevolg van gebrekkige producten om, onder voorwaarden, een vergoeding te ontvangen vanuit een fonds. Nederland heeft op dit moment niet een dergelijke compensatieregeling. In lijn met vast kabinetsbeleid tot het voorkomen van nationale koppen bij implementatie van EU-recht en ter voorkoming van regeldruk is er daarom voor gekozen om niet alsnog een dergelijke regeling vast te stellen.

Cluster secretaris-generaal

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken
Privaatrecht

Datum

20 januari 2026

Onze referentie

7071575

4. Toelichting

4.1. Politieke context

- Het wetsvoorstel bevat conform het Regeerprogramma (p. 8) "*geen nieuwe nationale koppen op Europees beleid.*"
- Vanwege de demissionaire status van het kabinet moeten alle nader rapporten in de MR worden behandeld.

4.2. Krachtenveld

Een voorontwerp van een implementatiewetsvoorstel is van 24 april 2025 tot en met 22 mei 2025 in (internet)consultatie gegeven. In de (internet)consultatie zijn o.m. reacties ontvangen van zes Nederlandse belanghebbende organisaties, waaronder de Consumentenbond en VNO-NCW en MKB-Nederland⁵, twee Amerikaanse organisaties⁶ en het Verbond van Verzekeraars. De Nederlandse orde van advocaten en de Raad voor de rechtspraak hebben desgevraagd laten weten geen opmerkingen te hebben bij wetsvoorstel.

Naar aanleiding van de reactie van het Verbond van Verzekeraars is in de toelichting verduidelijkt dat marktpartijen die tot nu toe geen productaansprakelijkheidsrisico liepen, hun aansprakelijkheidspositie en verzekeringsbehoefte opnieuw zullen moeten bepalen. Er is inmiddels uitvoering gegeven aan de toezegging in de MvT (par. 5) dat hieraan vanuit de Rijksoverheid aandacht wordt besteed op de website <https://ondernemersplein.overheid.nl>.⁷

4.3. Ontwikkelingen hiervoor

Op 2 oktober 2025 heeft u ingestemd met agendering van het wetsvoorstel in de MR t.b.v. de adviesaanvraag aan de RvS. De MR heeft op 10 oktober 2025 ingestemd met de adviesaanvraag.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Deze nota wordt actief openbaar gemaakt bij de indiening van het wetsvoorstel bij de Tweede Kamer. De persoonsgegevens van ambtenaren in deze nota worden nooit openbaar, ter bescherming van de privacy.

⁵ De andere belanghebbende organisaties zijn: Koninklijke INretail, Vereniging van waterbedrijven in Nederland, Vereniging Innovatieve Geneesmiddelen en Techniek Nederland.

⁶ The American Chamber of Commerce in the Netherlands en The U.S. Chamber of Commerce Institute for Legal Reform.

⁷ Zie <https://ondernemersplein.overheid.nl/wetswijzigingen/meer-partijen-aansprakelijk-voor-gebrekkige-producten/>.